

Alle gegevens verkrijgbaar bij één loket

Basisregistratie Ondergrond in de maak

Om de informatievoorziening over bodem en ondergrond te verbeteren wordt de Basisregistratie Ondergrond ontwikkeld. Hiermee kunnen afnemers geologische en bodemkundige gegevens in de toekomst op een gestandaardiseerde manier aangeleverd krijgen uit één enkele bron.

IR. R. WEVERS

In Nederland wordt al enkele jaren gewerkt aan de opbouw van het stelsel van basisregistraties. Gegevens die op meer plaatsen worden gebruikt, werden vroeger op meer plaatsen bijgehouden. Onvermijdelijk heeft dit geleid tot verschillen in definities en wisselende betrouwbaarheid. Gegevensbestanden die overeen zouden moeten komen, tonen onderling steeds grotere verschillen.

Binnen de Nederlandse overheid zijn diverse basisgegevens benoemd, die op meer plaatsen binnen de overheid gebruikt worden en waarvan het belangrijk wordt gevonden dat er een eind komt aan de onderlinge verschillen. Dit betreft bijvoorbeeld adressen, gebouwgegevens, persoonsgegevens, percelen en binnenkort dus ook gegevens over de ondergrond.

Gegevens in het stelsel van basisregistraties worden over het algemeen door verschillende bronhouders ingewonnen. Deze bronhouders zijn, voor zover het overheden zijn of werkzaam in opdracht van een overheid, verplicht deze gegevens volgens voorgeschreven richtlijnen aan te leveren aan de beheerder van de registratie.

IN 'T KORT - WET- EN REGELGEVING

- Basisregistratie Ondergrond (BRO) onderdeel van landelijk stelsel basisregistraties
- BRO moet eenduidigheid brengen in opslag en uitwisseling ondergrondgegevens
- BRO zal starten met de bestaande registraties DINO en BIS
- Gegevens onderverdeeld in Infrastructuur, Verkenningen, Modellen en Gebruiksrechten

Boorpalen op De Uithof in Utrecht.

De vastgestelde 'authentieke' gegevens worden voortaan nog maar op één plek beheerd onder de slogan 'eenmalig beheer, meervoudig gebruik'.

Gebruikers van deze gegevens kunnen ze voortaan bij één loket verkrijgen volgens standaard protocollen. Afnemers hebben niet meer te maken met soms verschillende uitwisselingsformaten en leveringsvoorwaarden. Met minder inspanning worden voortaan meer en betere gegevens verzameld.

Basisregistratie Ondergrond

De Basisregistratie Ondergrond (BRO) is een van de basisregistraties binnen het landelijk stelsel van basisregistraties. De BRO wordt, net als de andere basisregistraties, verankerd in wetgeving, waarin de verplichte aanlevering en het verplichte gebruik door overheden zijn vastgelegd. Ook voor de authentieke gegevens in de BRO geldt dan dat overheden verplicht zijn deze gegevens aan de BRO aan te leveren. Er komen niet-vrijblijvende voorschriften over de wijze van aanlevering van gegevens aan de BRO. Dit betekent dat de BRO voor de aangewezen datatypen in principe volledig zal zijn en dat de afnemers van de BRO alle gegevens op gestandaardiseerde manier bij één loket kunnen betrekken.

De verschillende basisregistraties hebben vaak ook onderling relaties. Voor de BRO zijn de administratieve relaties beperkt tot relaties met het Nieuw Handelsregister (NHR) en de Basis-

registratie Personen (BRP). Geometrisch bestaat er een relatie met diverse andere basisregistraties, doordat de gegevens in de BRO zich 'op dezelfde plek' bevinden als andere gegevens.

Waarom de BRO

De laatste decennia is het gebruik van bodem- en ondergrondgegevens bij overheid en particuliere organisaties sterk toegenomen. Deze gegevens zijn van belang op uitvoerend niveau alsmede voor het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.

Er is een scala gegevens dat betrekking heeft op de ondergrond, zoals sonderingen, grondwaterkwaliteit en -kwantiteit, boorgatmetingen en gegevens over olie- en gaswinning. De verschillende disciplines gaan op uiteenlopende wijze om met het opslaan en uitwisselen van gegevens: verschillend jargon, onderling afwijkende definities, centrale of verspreide opslag van gegevens en beperkingen in het gebruik vanwege mogelijke vertrouwelijkheid van gegevens, om er enkele te noemen.

De BRO moet hier eenduidigheid brengen. Voor alle gegevens worden, in overleg met deskundigen uit de praktijk, eenduidige definities vastgesteld en gepubliceerd.

Doel en functie

De BRO moet ervoor zorgen dat de informatievoorziening over de bodem en ondergrond verbetert. De BRO zal twee 'oude' registraties omvat-

Wortels in de zandondergrond langs de Dinkel.

ten: Data en Informatie van de Nederlandse Ondergrond (DINO) van TNO Geologische Dienst Nederland alsmede het Bodemkundig Informatie Systeem (BIS) van Alterra Wageningen UR. DINO en BIS worden daartoe beter op elkaar afgestemd; hiaten worden opgevuld. Mogelijk worden in een later stadium gegevens over milieukwaliteit toegevoegd.

Omdat in principe alle vastgestelde gegevens in de BRO worden opgenomen, hoeven afnemers niet meer te 'shoppen' bij diverse bronhouders en krijgen ze voortaan de volledige gegevens op een gestandaardiseerde manier aangeleverd van één enkele bron. Afnemers, bijvoorbeeld Rijkswaterstaat, provincie en waterschappen, maken zo feitelijk gebruik van elkaars archief.

Veel sectoren maken gebruik van bodem- en

ondergrondgegevens, zoals mijnbouw (olie en gas, zout, geothermie), bouw & infra en de watersector, maar de gegevens zijn ook van belang voor openbare orde en veiligheid, milieu, landschap, archeologie en landbouw. Thema's waarin deze gegevens worden gebruikt, zijn bijvoorbeeld bodemdaling, ondergronds bouwen, ruimtelijke ordening, koude-warmteopslag en CO₂-opslag.

Inhoud

In de BRO worden gegevens opgenomen die betrekking hebben op de geologische en bodemkundige opbouw van de Nederlandse ondergrond. Deze gegevens zijn onderverdeeld in vier categorieën: Infrastructuur, Verkenningen, Modellen en Gebruiksrechten. Globaal vallen onder infrastructuur zaken als putten en netwerken, de 'hardware' waarmee gegevens over de ondergrond worden verzameld. Het daadwerkelijk meten en verzamelen van gegevens wordt opgenomen bij de verkenningen; dit betreft bijvoorbeeld veldproeven, boringen en sonderingen.

Modellen, zowel twee- als driedimensionaal, die gemaakt zijn met de verzamelde gegevens, worden in de vorm van kaarten en profielen ook in de BRO opgenomen. De gebruiksrechten betreffen de vergunningen voor het winnen of benutten van natuurlijke hulpbronnen in de ondergrond.

In elk van de categorieën worden diverse datatypen onderscheiden, zoals sonderingen, boorgaten en grondwaterkwantiteit.

Beheer en onderhoud

Beheer en onderhoud van de gegevens in de BRO is in handen van TNO Geologische Dienst Nederland, die is aangewezen als beheerder van de BRO. TNO realiseert de infrastructuur die nodig is om de BRO vorm te geven: hardware, het vastleggen van protocollen, uitwisselings-

BRO IN OPBOUW

Op dit moment is de BRO in opbouw. Informatie over de voortgang en datatypen is te vinden op de site van het DINOloket (www.dinoloket.nl). Daar staat ook een previewlink van het nieuwe DINOloket. Belangstellenden die actief willen bijdragen aan de opbouw van de BRO, kunnen zich aanmelden als deelnemer voor een van de werkgroepen die per datatype worden geformeerd.

formaten en alle andere componenten. In overleg met deskundigen uit de verschillende marktsegmenten heeft TNO op dit moment de regie bij het vaststellen en documenteren van de inhoud van de BRO.

Volgens de BRO-wet, die op dit moment in concept gereed is, worden de gegevens in de BRO via internet verstrekt en worden hiervoor geen kosten in rekening gebracht. Als een afnemer gegevens op een afwijkende manier geleverd wil krijgen, kunnen daarvoor kosten worden berekend.

Hoe werkt de BRO

Voor alle basisregistraties, dus ook voor de BRO, wordt een catalogus samengesteld waarin in detail is beschreven welke gegevens er in de basisregistratie zijn opgenomen. Van alle gegevens, entiteiten en attributen, zijn definities opgenomen.

Voor de BRO geldt dat per datatype tot op attribuutniveau wordt beschreven welke gegevens er opgenomen zijn en wat daarvan de betekenis is. Afnemers weten zodoende exact de inhoud en de betekenis van de geleverde gegevens. Deze levering aan afnemers vindt plaats met vaste, gedocumenteerde protocollen.

Terugmeldplicht

Zoals gezegd zijn overheden verplicht gebruik te maken van de authentieke gegevens in de basisregistraties. Een dergelijk verplicht gebruik is niet realistisch als de kwaliteit van de gegevens te wensen over laat. Daarom worden in elke basisregistratie stringente eisen gesteld aan de kwaliteit. Dit uit zich in strikte procedures voor het opnemen van gegevens, de onderbouwing van de gegevens met brondocumenten en periodieke audits op de kwaliteit van gegevens en processen.

Bovendien geldt binnen het stelsel een terugmeldplicht: een afnemer die gerede twijfel heeft over de juistheid van een authentiek gegeven in een basisregistratie, kan hierover een onderbouwde terugmelding doen. Overheden zijn in dat geval zelfs verplicht een terugmelding te doen. De beheerder is verplicht de terugmelding in behandeling te nemen en binnen een vastgestelde tijd af te handelen.

Robin Wevers is senior consultant bij Capgemini/TNO Geologische Dienst Nederland.

DATATYPEN

In de BRO worden voornamelijk twintig datatypen opgenomen, verdeeld over de vier categorieën Verkenningen, Infrastructuur, Modellen en Gebruiksrechten:

Verkenningen

Geotechnische sondering
Geo-elektrische verkenning
Seismische opname
Boormonsterprofiel
Boormonsteronderzoek
Boormonsterfoto
Boorgatmeetgegevens
Bodemkundige profielopname
Profielmonsteronderzoek

Modellen

Geomorfologische en bodemkundige modellen
Geologische en hydrogeologische modellen

Toelichting op de betekenis van de datatypen is te vinden op www.dinoloket.nl

Infrastructuur

Boorgat Mijnbouwwet
Put grondwaterkwantiteit
Put grondwaterkwaliteit
Put Mijnbouwwet
Meetnet grondwatermonitoring
Meetnet bodemkwaliteit
Meetnet bosbodemkwaliteit

Gebruiksrechten

Vergunning Mijnbouwwet (met name voor opsporing, winning en opslag)
Vergunning Waterwet (met name voor grondwateronttrekking)